

MUZEUM
Polskich
Formacji
Granicznych
im. mjr. WŁADYSŁAWA RAGINISA

Cena numeru zł. 0.50

OPLATA POCZTOWA OPLACONA RYCZAŁTEM

Nr. 9

Warszawa, 5 maja 1936 r.

Rok XII

Czaty

czasopismo strażu granicznego

STRAŻNICY!

Rozkazy Pierwszego Marszałka Polski JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO kierowały za Jego życia naszymi czynami.

Rozkazy te wskazywały całemu Narodowi najlepszą zawsze drogę do wielkiego celu — potęgi i chwały naszej Ojczyzny.

Staraliśmy się zawsze jaknajwierniej spełniać wolę Naczelnego Wodza.

Dzisiaj, kiedy Marszałka PIŁSUDSKIEGO niema między nami, niechaj czynami naszymi kierują wskazania, które Marszałek PIŁSUDSKI pozostawił nam w testamencie.

Niechaj wskazania te zastąpią nam rozkazy, których Zmarły Wódz już nigdy nie wyda.

W dniu żałoby narodowej, w pierwszą rocznicę śmierci Marszałka PIŁSUDSKIEGO, uprzytomnijmy sobie głębię wypowiedzianych przez Niego słów o potrzebie ofiarności w służbie Rzeczypospolitej:

„Przed Polską leży i stoi wielkie pytanie, czy ma być państwem równorzędnym z wielkimi potęgami świata, czy ma być państwem małym, potrzebującym opieki możnych. Na to pytanie jeszcze Polska nie odpowiedziała. Ten egzamin z sił swoich zdać jeszcze musi. Czeka nas pod tym względem wielki wysiłek, na który, my wszyscy, nowoczesne pokolenie, zdobyć się musimy, jeżeli chcemy zabezpieczyć następnym pokoleniom łatwe życie, jeżeli chcemy obrócić tak daleko koło historii, aby Rzeczpospolita Polska była największą potęgą nie tylko wojenną, lecz także kulturalną na całym Wschodzie.

Wskrzesić i tak ją postawić w sile i mocy, w potędze i wielkiej kulturze musimy, aby się mogła ostać w tych wielkich, być może przewrotach, które ludzkość czekają. Na pracę tak ciężką kraj koniecznie zdobyć się musi. W pracy tej potrzeba umieć być ofiarnym”.—

Rozkaz powyższy należy podać do wiadomości wszystkim oficerom i szeregowym Straży Granicznej.

Równocześnie zarządzam:

W dniu 12 maja uznanym jako dzień Żałoby Narodowej, Straż Graniczna winna wziąć jaknajwyższy udział w uroczystościach żałobnych, organizowanych przez wojsko lub lokalne organizacje społeczne, w ramach programu ustalonego dla całego kraju przez Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Warszawa, w maju 1936 r.

KOMENDANT STRAŻY GRANICZNEJ

GORZECHOWSKI, pułkownik

W pierwszą, bolesną rocznicę...

Wielkości, komu nazwę twą przydano,
ten tegich sił odżywia w sobie moce
i duszą trwa, wielekroć powołaną,
świecąca w długie narodowe noce;
więc choć jej świeży grób oplakiwano,
przemoże Śmierć i trumien gład zdruzgoce;
powstanie z martwych na narodu czele
w nieśmiertelności królować Kościele...
(Wypiański)

W dniu 12 maja 1935 roku o godzinie 20.45 odszedł od nas nazawsze Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski.

Przed rokiem o tej porze przestało bić wielkie Serce... Przed rokiem — spadł na cały naród cios druzgocący; skamieniały z żalu serca Polaków...

Odszedł Wódz ukochany, Wskrzesiciel Polski Niepodległej i Jej Wielki Budowniczy!

Odszedł w podziemia Wawelu, by wielkim cieniem przeszłości zdać sprawę z tego, co dokonał

mocą Swego ducha i nadludzkim wysiłkiem całego Swego życia, którego każda minuta poświęcona była niepodzielnie Ojczyźnie.

A więc — długie lata pracy konspiracyjnej dla Polski, na ziemiach polskich i na dalekiej obczyźnie dokonywanej. Pracy niezmordowanej, tem cięższej, iż walczyć musiał nie tylko z zaborcą, nie tylko z niebezpieczeństwem, które było tej pracy udziałem, lecz również — z obojętnością, niezrozumieniem, a nawet z wyraźną wrogością dla Jego wielkich zamiarów — ze strony samych Polaków...

A więc — ukoronowanie tej pracy dźwignięciem Rzeczypospolitej z niebytu politycznego. Wspaniałe zwycięstwa legionowe i niezapomniany rok 1920 — wykreślenie zbrojną dłonią granic wolnej Polski, na straży których stanęło odrodzone Wojsko Polskie...

A więc — wyścig pracy w zniszczonej przez zaborców Ojczyźnie — monumentalna odbudowa kra-

ju, której symbolem stały się: Gdynia, Chorzów i Mościce...

A więc — walka nieubłagana ze słabością i rozsprzężeniem w łonie narodu. Walka, która dała Polsce moc wewnętrzną i zjednała Jej szacunek i podziw obcych...

Długo, długo możnaby tak wyliczać to wszystko, co stanowi spuściznę, pozostawioną Polsce przez Wielkiego Marszałka. Niech każdy Polak postawi ją sobie przed oczy dziś, gdy zbliża się pierwsza rocznica Jego zgonu!

* * *

„... Niech holdy, dziś prochom Wielkiego Polaka składane, zamienią się w śluby dochowania wierności dla Jego myśli: w daleką przyszłość przenikających. Niech przekują się w obowiązek strzeżenia dumy i honoru Narodu. Niech wolę naszą do twardej pracy i walki z trudnościami zaprawią, a serca nasze wielką Jego dla Ojczyzny miłością rozpalą.

U bram domostw naszych postawmy warty, byśmy bezcennego kruszcu cnot przez Niego pozostawionych nie uszczuplili, niczego z wielkiego po Nim dziedzictwa

nie uronili i byśmy duchowi Jego, troską za życie o losy Polski umęczonemu, spokój w wieczności dali“.

Słowa te, wypowiedziane przed rokiem przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej nad Trumną Marszałka, rozważmy dziś w skupieniu i powadze.

Wraz z Głową Państwa powtarzała te słowa przed rokiem cała Polska. Dziś więc, w pierwszą, bolesną rocznicę zgonu Wodza Narodu, zróbmy rachunek sumienia, czyśmy ślubów tych dochowali, czy pamiętamy dość mocno o wziętym na siebie obowiązku strzeżenia wielkiego po Nim dziedzictwa?

Trumna Wodza, spoczęła w podziemiach Wawelu, lecz duch Jego żyje i żyć będzie wiecznie w tem wszystkim, co nas otacza. Bo cała Polska — to owoc Jego myśli i czynu. Bo wszystko, co posiadliśmy po latach niewoli — Jemu zawdzięczamy. Obowiązkiem naszym jest, by duch Wodza żył również w sercach naszych, w sercach żołnierzy - obywateli.

W pierwszą, bolesną rocznicę — ponówmy śluby, uczynione przed rokiem i wzbudźmy w sobie przeogromną miłość dla Tego, który już odszedł. Bo jest to jednocześnie miłość dla Ojczyzny, na straży granic której On nas postawił!

*

*

*

Dwunasty maja!... W dniu tym w zeszłym roku Śmierć zagościła w salach Belwederu!
Przyszła jak złodziej, omackiem, o zmroku...
Wieść smutną fale rozniosły eteru.

Zakąły serca ogromną boleścią,
Od wód Bałtyku aż hen po Tatr szczyty.
Ten, co Narodu był życiem i treścią
Leży na marach, w kir śmierci spowity!

Prowadzi Naród drogie Wodza szczątki
W progi Wawelu, gdzie berła i trony,
Gdzie leżą wieszce, relikwie, pamiątki,
Składa wśród królów — Króla bez korony.

I od tej chwili codzien orszak tłumny,
Serc defilada, ból cichy, tłumiony,
Wciąż się przesuwa obok drogiej Trumny,
Jakby nie wierząc, że fakt to spełniony!

Panie Marszałku! Umarłeś — dlaczego?!
Czy źle Ci było tutaj między nami,
Żeś do królestwa przeniósł się innego,
Pozostawiając dzieci sierotami?

Czemu odszedłeś w żałobnej paradzie
Od swego ludu i od swego kraju!
Ty, coś nam wiosnę stworzył w listopadzie,
Czemu nam jesień uczyniłeś w maju?!

Pójdą swym zwykłym trybem losy świata,
Zmienia się ludzie, czas inny nastąpi,
Lecz pozostanie naródowa strata,
Której już nigdy i nikt nie zastąpi!

Dopóki Serce Jego uderzało
Losy Ojczyzny na Nim spoczywały,
Teraz, gdy Serce to bić już przestało
Musi ten ciężar dźwigać Naród cały.

W pierwszą rocznicę smutku powszechnego
Zróbmy gruntowny rachunek sumienia:
Czy idziem drogą, wytkniętą przez Niego,
Czy wypełniamy Jego przykazania?

On nas nauczył miłości Ojczyzny,
On nam Ją wskrzesił — więc Mu przyrzekamy:
Gotowim dla Niej na śmierć, rany, blizny,
Lecz jej honoru naruszyć nie damy!

Śpij więc spokojnie, o Obywatelu,
Między królami — Królu nasz duchowy!
Dziś stając duchem w podziemiach Wawelu,
Przed Twoją trumną kornie chylim głowy!

Królu Niebieski, coś do sztabu Swego
Powolał z Polski Wodza Piłsudskiego,
Daj Mu tam w niebie taki miejsca przydział,
Aby na Polskę patrzył, by Ją widział!

Kuduk Franciszek.
strażnik graniczny

W DNIU IMIENIN KOMENDANTA

KOMENDANT STRAŻY GRANICZNEJ

PUŁKOWNIK JAN JUR-GORZECZOWSKI

1906–1936

DZIEŃ IMIENIN NASZEGO PANA KOMENDANTA, PUŁKOWNIKA JANA JUR-GORZECZOWSKIEGO, ZBIEGA SIĘ W TYM ROKU Z TRZYDZIESTOLETNIYM JUBILEUSZEM DOKONANIA PRZEZEŃ HISTORYCZNEGO CZYNU UWOLNIENIA 10-CIU WIĘZNIÓW Z PAWIAKA.

SKŁADAJĄC HOŁD BOHATERSTWU, ŻYCZYMY SERDECZNIE CZCIGODNEMU JUBILATOWI I SOLENIZANTOWI DŁUGICH LAT ŻYCIA W PRACY DLA DOBRA UMIŁOWANEJ OJCZYZNY.

HOŁD DLA BOHATERÓW WALKI Z CARATEM

Uczestnicy zwolnienia 10 więźniów z Pawiaka wręczają Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej historyczny dokument, na podstawie którego więźniów udało się uprowadzić.
 Na zdjęciu (od lewej): pp. Kruk - Łagowski, Dąbrowski, Pan Prezydent R. P., płk. Jur-Gorzechowski i Koll.

Trzydzieści lat minęło w dniu 24 kwietnia b. r. od chwili dokonania jednego z najśmielszych czynów w walce podziemnej Polski z caratem. Czynem tym było uprowadzenie z więzienia carskiego 10 więźniów politycznych, którym groziła kara śmierci.

Organizatorem i kierownikiem tej akcji był obecny Komendant Straży Granicznej, Pułkownik Jan Jur-Gorzechowski, wraz z nim brali w niej udział: Dąbrowski Edward, Jarząbkiewicz Léon, Koll Antoni, Łagowski Franciszek, Szczepaniak Ignacy i Sielachowicz Aleksander.

Nocą 24 kwietnia 1906 r. zastukał do bramy więziennej „na Pawiaku” w Warszawie oficer żandarmerji. Towarzyszył mu oddział złożony z sześciu policjantów. To Jur-Gorzechowski i sześciu bojowców przybyli w przebraniu we wrogie mundury, by z rąk

siepaczy moskiewskich uratować dziesięciu strażników.

Zastępca naczelnika więzienia zameldował się panu rotmistrzowi, którego przybycie było zresztą awizowane telefonicznie przez policmajstra warszawskiego. Rozkaz natychmiastowego wydania więźniów. Pełne napięcia chwile załatwienia formalności, budzenia więźniów, zaprzęgnięcia karetki więziennej.

Nareszcie! Karetka wyjechała poza bramy więzienia. Pan rotmistrz, wydawszy ostatnie polecenia, odjechał dorożką.

Trzeba było jeszcze unieszkodliwić na pewien czas woźnicę więzienną, poczem karetka wjechała do jednego z ogrodów podmiejskich otoczonego wysokim parkanem.

Więźniowie i rzekomi policjanci szybko prze-

Akademja w sali Rady Miejskiej w Warszawie, w dniu 24.IV.1936 r., ku czci bohaterów walki z caratem. Na froncie siedzą (od lewej) pp.: Łągowski, płk. Jur-Gorzechowski, Koll, Dąbrowski. W głębi (od lewej) pp.: ppłk. Głogowski, mjr dypl. Buczek, Minister Poczty i Telegrafów Kaliński, Wice-Marszałek Senatu Makowski, Min. Schaetzel, Min. Lechnicki.

brali się w przygotowane zawczasu ubrania i udali się do miejsc zgóry wyznaczonych.

Tego samego dnia pojawiła się w Warszawie i innych miastach Królestwa Polskiego ulotka następującej treści:

„Dziś w nocy wyrwaliśmy opryszkom carskim

Płk. Jur-Gorzechowski w otoczeniu trzech innych uczestników uwolnienia 10 więźniów z więzienia rosyjskiego „na Pawiaku” w 1906 r. Od lewej pp.: Dąbrowski, płk. Jur-Gorzechowski, Kruk-Łągowski, Koll.

z Pawiaka wszystkich tych więźniów, którym groziła kara śmierci. Było ich dziesięciu — wszyscy są wolni!”.

Stolica, w której trzydzieści lat temu rozegrały się te historyczne wypadki, uczciła pamięć śmiałego czynu uroczystym obchodem. Pan Prezydent Rzeczypospolitej osobiście składał życzenia Płk. Jur-Gorzechowskiemu i p. p. Dąbrowskiemu, Kollowi i Łągowskiemu, żyjącym w Polsce uczestnikom czynu, który nie miały wpływ wywarł na przebieg walk o wolność.

W sali warszawskiej Rady Miejskiej odbyła się uroczysta akademja, przy udziale przedstawicieli Rządu, stowarzyszeń niepodległościowych i społeczeństwa dla oddania hołdu bohaterom.

W imieniu Straży Granicznej składał życzenia jubileuszowe Panu Komendantowi Płk. Jur-Gorzechowskiemu, p. ppłk. Głogowski, w otoczeniu oficerów i szeregowych Sztabu Komendy Straży Granicznej

„Czynem swym — podniósł p. ppłk. Głogowski w swym przemówieniu — okazałeś Panie Pułkowniku całemu światu, że Polska żyje, że Jej synowie nigdy nie zrezygnują z walki o Niepodległość, i że w tej walce gotowi są do największych ofiar!”.

KASA WZAJEMNEJ POMOCY

FUNKCJONARJUSZÓW STRAŻY GRANICZNEJ

w 1936 roku.

ROK NASZEJ PRACY NA POLU SPÓŁDZIELCZEM

Kasę Wzajemnej Pomocy Straży Granicznej uważam za ważny czynnik w życiu Strzeżobowem i prostrzeżobowem oficerów i szeregowych Straży.

Łatwo i stosunkowo tani kredyt w dużym stopniu przyczynia się do polepszenia sytuacji materialnej członków Kasy.

Powadza posiadanie własnej spółdzielni kredytowej wpiąta w struktury Kasy rozumiejąc, że wkrótce wypływających ze spółdzielczości, do której należy przynosić ekonomiczny świat.

Życzę Kasie Wzajemnej Pomocy dalszego, najlepszego rozwoju, wyrażam przekonanie, że wkrótce obejście ona wszystkich potrzeb wyjątku oficerów i szeregowych Straży Granicznej.

*Warszawa
2 maja 1936r.*

Gorczyński

ZAMYKAJĄC OKRES GOSPODARCZY 1935/36 PRZEDSTAWIAMY OGÓLNOCI CZŁONKÓW KASY WZAJEMNEJ POMOCY FUNKCJONARJUSZÓW STRAŻY GRANICZNEJ SZCZEGÓLOWE SPRAWOZDANIE I ZESTAWIENIE RACHUNKOWE. PRAGNIEMY W TEN SPOSÓB PRZYCZYNIĆ SIĘ DO USPRAWNIENIA TOKU OBRAD WALNEGO ZGROMADZENIA DELEGATÓW, ORAZ UMOŻLIWIĆ OGÓLNOCI KOLEGÓW, KTÓRZY W WALNEM ZGROMADZENIU NIE MOGĄ WZIĄĆ UDZIAŁU, DO KLADNE ZAPOZNANIE SIĘ ZE STANEM FINANSOWYM I OBROTAMI NASZEJ SPÓŁDZIELNI.

O BOK OGŁOSZONEGO W UBIEGŁYM ROKU ZBIORU PRZEPISÓW, OBOWIĄZUJĄCYCH W KASIE WZAJEMNEJ POMOCY FUNKCJONARJUSZÓW STRAŻY GRANICZNEJ, SPRAWOZDANIE NINIEJSZE STANOWI DRUGĄ POWAŻNIEJSZĄ INOWACJĘ W ZAKRESIE KOMUNIKOWANIA SIĘ WŁADZ SPÓŁDZIELNI Z OGÓLEM CZŁONKÓW.

WARSZAWA, 30 KWIEŹNIA 1936 R.

RADA NADZORCZA I ZARZĄD
KASY WZAJEMNEJ POMOCY
FUNKCJONARJUSZÓW STRAŻY GRANICZNEJ

Przed naszym sejmem spółdzielczym (Garść refleksyj)

Gdyby spółdzielczość w Polsce była postawiona na odpowiednio wysokim poziomie, naówczas skutki przeżywanego obecnie kryzysu gospodarczego ani w części nie byłyby tak dotkliwe.

Spółdzielczość to potężna broń warstw słabych pod względem ekonomicznym, w walce o niezależność gospodarczą, o dobrobyt.

Dlatego rozwój ruchu spółdzielczego posiada dla Polski olbrzymie znaczenie.

Pod tym kątem widzenia zakładaliśmy naszą Kasę Wzajemnej Pomocy i te cele ogólne, nie zaś tylko doraźne korzyści osobiste, przyświecać nam muszą w dalszej pracy na polu spółdzielczym.

Osiem lat istnienia Kasy Wzajemnej Pomocy Straży Granicznej, to osiem lat praktycznego wyszkolenia nas wszystkich w duchu spółdzielczym, osiem lat doświadczeń.

Wstrzymujemy się od wydawania sądu ogólnego, od podsumowywania naszych wysiłków i zdobyczy w ciągu ośmiu lat istnienia Spółdzielni. Uczynią to więcej powołani delegaci na Walnem Zgromadzeniu, mówią o tem zresztą najwymowniej cyfry.

Jedno nam wolno stwierdzić: bez przymusu, bez jakiegokolwiek nacisku, ilość członków Spółdzielni utrzymuje się na wysokim poziomie, kapitał naszej Kasy nie maleje, największe, — wierzymy, — natężenie kryzysu przetrwalimy szczęśliwie i zwycięsko.

Zdobyte to bardzo duże.

Rozpatrując przyczyny, które umożliwiły rozwój naszej Spółdzielni i jej działalność systematyczną

i planową i które uchroniły naszą placówkę gospodarczą od silniejszych wstrząsów, musimy wymienić na pierwszym miejscu przychylną opiekę, okazowaną dla naszych poczynań spółdzielczych przez najwyższą władzę służbową Straży Granicznej. Od chwili założenia Spółdzielni Pan Komendant Straży Granicznej żywo interesuje się rozwojem Kasy Wzajemnej Pomocy i zawsze, gdy zajdzie potrzeba, udziela nam jak najdalej idącej pomocy.

Drugim czynnikiem, bez którego Spółdzielnia nie mogłaby się rozwijać, to podatny grunt, jaki spółdzielczość znajduje u ogółu oficerów i szeregowych Straży Granicznej. Działa tu duże wyrobienie społeczne, zrozumienie własnego interesu, a wreszcie w dużym stopniu wyjątkowa i wypróbowana solidarność naszych kolegów — oficerów i szeregowych.

Czy i o ile wpływa na ten stan rzeczy działalność władz Spółdzielni — o tem wypowie swój sąd Walne Zgromadzenie.

Stoimy u progu nowego okresu w rozwoju Spółdzielni. Walne Zgromadzenie oceni wyniki pracy władz naszej Kasy, nakreśli swemi uchwałami program działalności na dalszych dwanaście miesięcy. Zagadnienia gospodarcze przedstawiają dla nas znaczenie pierwszorzędne, bo, jak większość obywateli dziś w Polsce, borykamy się codziennie z trudnościami i brakami materialnymi. Niechaj nam wolno będzie wyrazić życzenie, by powzięte na Walnem Zgromadzeniu uchwały były jak najwięcej owocne, by najbliższy okres gospodarczy Spółdzielni Straży Granicznej stał się okresem jej największego rozwoju!

Porządek dzienny obrad WALNEGO ZGROMADZENIA K. W. P.

Stosownie do postanowienia § 20 Statutu — Zarząd Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Granicznej zwołuje niniejszem Zwyczajne Walne Zgromadzenie delegatów na dzień 17 maja 1936 r. o godz. 10 w Warszawie — ul. Żulińskiego 10 (dawniej Żórawia) z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór prezydium;
- 2) Zatwierdzenie protokołu z Walnego Zgromadzenia z ub. r.;
- 3) Odczytanie sprawozdania Związku Rewizyjnego;
- 4) Sprawozdanie Zarządu K. W. P.;
- 5) Sprawozdanie Rady Nadzorczej K. W. P.;
- 6) Rozpatrzenie oraz zatwierdzenie bilansu K. W. P. za rok sprawozdawczy 1935 i podział zysków;

- 7) Wybór członka Zarządu i Zastępcy;
- 8) Wybór członków Rady Nadzorczej i Zastępców;
- 9) Zmniejszenie stopy procentowej od udzielanych pożyczek;
- 10) Uchwalenie budżetu na rok 1936;
- 11) Uchwalenie granicy najwyższego kredytu, jaki może być udzielony członkowi przez K. W. P.;
- 12) Sprawa wystąpienia ze Związku Rew. Spółdzielni Wojskowych i wstąpienie do nowego Związku Rewizyjnego;
- 13) Zmiany statutowe wobec przystąpienia Kasy Wzajemnej Pomocy F. S. G. do nowego Związku Rewizyjnego;
- 14) Wolne wnioski.

Sprawozdanie Rady Nadzorczej

1) Uwagi ogólne.

Uplłynął ósmy rok istnienia Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Granicznej (data założenia: 29 czerwca 1928 r.). W ciągu tych lat sytuacja gospodarcza pracowników państwowych ulegała szeregowi doniosłych zmian, których przyczyną były m. in.: przeseregowanie związane ze zmianą uposażenia w roku 1934, Poż. Narodowa i Inwestycyjna i t. d. Na tle tych właśnie zmian, tem silniej uwydatniła się celowość istnienia K. W. P., śpieszącej z wydatną pomocą kredytową swym członkom.

I rzecz znamienita: gdy wiele różnych instytucji kredytowych musiało wskutek obecnej konjunktury ograniczyć, a niekiedy nawet zlikwidować swe agendy — nasza Spółdzielnia z każdym rokiem powiększa swą siłę finansową. Świadczy to niewątpliwie o tem, że praca K. W. P. jest prowadzona we właściwym kierunku.

2) Przyszłość Spółdzielni.

K. W. P. ma wszelkie dane dalszego pomyślnego rozwoju. Najsilniejszą gwarancją tego są jej członkowie, których ilość stale wzrasta. Wzrasta też suma udziałów członkowskich, pozwalając spółdzielni na

systematyczne rozbudowywanie działalności kredytowej.

3) Ilość posiedzeń Rady Nadzorczej i Kom. Rew.

Zakres pracy i odpowiedzialności Rady Nadzorczej określony jest ściśle ustawą o spółdzielniach, statutem i regulaminem. Rada Nadzorcza, zdając sobie należycie sprawę z odpowiedzialności, jaką ponosi za gospodarkę w Spółdzielni, — pilnie stała na straży całokształtu interesów K. W. P. W roku sprawozdawczym odbyto 9 posiedzeń, a z każdego posiedzenia spisano odpowiedni protokół. Komisja Rewizyjna w osobach insp. Aleksandra Krawieckiego, kom. Stan. Mazura i st. przod. Fr. Kozy, badała w listopadzie 1935 roku i w marcu 1936 r. książki i dokumenty tak cyfrowo jak i merytorycznie. Porównywała cyfry miesięcznych bilansów z cyframi odnośnych ksiąg.

Z tych czynności spisywała protokoły i z wnioskami przedkładała Radzie Nadzorczej.

4. Zabezpieczenie kapitału — udzielanie pożyczek.

Szczegółowej analizie poddano poręczenia na udzielane pożyczki, przyczem stwierdzono, że Zarząd bardzo ściśle bada wartość poręczenia, względnie zastawu, jak i możliwości płatnicze poszczególnych ręk

Zestawienie obrotów rocznych

L. p.	Nazwa rachunku	Pozostałość na 1 stycznia 1935 r.				O b r o t y				R a z e m				Pozostałość na 1 grudnia 1935 r.			
		Winien		Ma		Winien		Ma		Winien		Ma		Winien		Ma	
		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
1	Rk P. K. O.	1.029	—	—	—	895.351	61	879.088	51	896.380	61	879.088	51	17.292	10	—	—
2	„ Banków (lokata)	1.859	94	—	—	10.000	—	10.859	94	11.859	94	10.859	94	1.000	—	—	—
3	„ Pożyczek	609.539	80	406	08	926.049	10	837.455	92	1.535.588	90	837.862	—	699.428	79	1.701	89
4	„ Papierów wartościowych	—	—	—	—	88.512	—	96	—	88.512	—	96	—	88.416	—	—	—
5	„ Pożyczki Narodowej	1.896	—	—	—	—	—	—	—	1.896	—	—	—	1.896	—	—	—
6	„ Ruchomości	861	50	—	—	—	—	147	34	861	50	147	34	714	16	—	—
7	„ Należności wątpliwych (rezerwa)	—	—	2.577	58	29	35	1.551	30	29	35	4.128	88	—	—	4.099	53
8	„ Kosztów administracyjnych	—	—	—	—	42.632	22	42.632	22	42.632	22	42.632	22	—	—	—	—
9	„ Udziałów	—	—	561.476	40	33.480	75	183.463	95	33.480	75	744.940	35	—	—	711.459	60
10	„ Funduszu Zasobowego	—	—	22.545	32	—	—	4.092	13	—	—	26.637	45	—	—	26.637	45
11	„ Banków (długi)	—	—	—	—	—	—	13.410	—	—	—	13.410	—	—	—	13.410	—
12	„ Sum przechodnich	7.429	47	7.471	19	41.167	31	39.296	44	48.596	78	46.767	63	9.019	31	7.190	16
13	„ Odsetek	—	—	—	—	58.964	62	58.964	62	58.964	62	58.964	62	—	—	—	—
14	„ Dywidendy niepodjętej	—	—	4.888	24	16.799	06	16.863	64	16.799	06	21.751	88	—	—	4.952	82
15	„ Zaliczek na udziały	4.755	—	—	—	4.055	—	5.120	—	8.810	—	5.120	—	3.690	—	—	—
16	„ Udziałów do zwrotu	—	—	2.721	68	591	20	1.285	—	591	20	4.006	68	—	—	3.415	48
17	„ Kuponów	—	—	—	—	2.116	50	609	—	2.116	50	609	—	1.507	50	—	—
18	„ Składek na Challenge	—	—	—	—	14.542	07	30.213	22	14.542	07	30.213	22	—	—	15.671	15
19	„ Strat i nadwyżek	—	—	25.284	22	58.943	42	68.084	98	58.943	42	93.369	20	—	—	34.425	78
		627.370	71	627.370	71	2.193.234	21	2.193.234	21	2.820.604	92	2.820.604	92	822.963	86	822.963	86

czycieli. Wskutek skrupulatnego badania poręczeń oraz daleko idącej ostrożności — udzielone pożyczki są należycie zabezpieczone.

Rada Nadzorcza stwierdza, że pożyczkobiorcy w roku 1935 wywiązali się całkowicie ze swych zobowiązań płatniczych, co dowodzi należytego ustosunkowania się ich do Spółdzielni i stanowi rękojmię dalszego pomyślnego rozwoju K. W. P. Stwierdzono również, że Zarząd jednakowo traktuje wszystkich petentów przy udzielaniu pożyczek. Na ten dział pracy Rada Nadzorcza szczególnie zwracała uwagę i obecnie zaznacza, że Zarząd należycie się z tego zadania wywiązał.

Zalecenia poprzednich Walnych Zgromadzeń odnośnie obdzielania pożyczkami jak największej ilości członków i unikanie pożyczek większych zostały również wykonane. W ciągu okresu sprawozdawczego udzielono tylko 3 pożyczek w wysokości od 2.000.— do 3.000.— zł.; pożyczek natomiast w wysokości od 100.— do 500.— zł. udzielono 2.088.

Za cały czas swego istnienia K. W. P. udzieliła pożyczek na kwotę 5.680.840.—. Jeżeli zdarzało się, że komuś odmówiono pożyczki — nie wpływało to ze złej woli lub niechęci, lecz z braku warunków niezbędnych do uzyskania pożyczki (nadmierne obciążenie poborów, mało odpowiedzialni ręczyciele)

5. Pożyczka Narodowa

Władze Spółdzielni, chcąc przyjść z pomocą pożyczkobiorcom, uzyskały zezwolenie Generalnego Komisarza Pożyczki Narodowej, by K. W. P. mogła przyjmować obligacje 6% Pożyczki Narodowej na pokrycie zaciągniętych zobowiązań przed 1 stycznia 1934 roku do kwoty 300. —zł. nominalnej wartości, po kursie 96 za 100.— (przyjęto 22.800. —zł.). Poza-tem K. W. P. została upoważniona do przyjmowania oblig. 6% Poż. Nar. na poczet udziałów. W związku z powyższą akcją, członkowie dodatkowo zadeklarowali udziały obligacjami Poż. Nar. na kwotę 65.616.— zł. Transakcje obligacjami Poż. Nar. ułatwiły pożyczkobiorcom wyrównanie zaciągniętych zobowiązań; Zarząd natomiast wskutek możliwości zastawu obligacyj miał warunki do uzyskania kredytu, z którego też w pewnej mierze skorzystał. Uzyskany kredyt zużytkowano na pożyczki dla członków.

6. Związek Rewizyjny.

K. W. P. od chwili założenia należała do Związku Rewizyjnego Spółdzielni Wojskowych. Doświadczenie wykazało jednak, że zainteresowania tego Związku idą wyłącznie niemal po linii spółdzielczości spożywczych, a wskutek tego nie jest on w możności służyć K. W. P. jako instytucji kredytowej potrzebnymi radami i wskazówkami. Z tych też powodów władze Spółdzielni po szczegółowym zbadaniu istniejących możliwości postanowiły wystąpić ze Związku Rewizyjnego Spółdz. Wojsk. i zgłosić swe przystąpienie do Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rze-

czypospolitej Polskiej. Z dniem 1.IV.36 r. została nazwa Spółdzielnia do wymienionego Związku przyjęta pod sygn. L.K./145.

7. Projekt budżetu na rok 1936.

Przedstawiony do uchwały Walnego Zgromadzenia budżet na rok 1936 ustalono na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych, przy uwzględnieniu prac, które Zarząd wraz z personelem ma do wykonania. Kwoty wstawione po stronie wydatków są niezbędne dla prowadzenia normalnej gospodarki, pozycje po stronie dochodów ustalono z całą ostrożnością, wobec czego nie należy się spodziewać niespodzianek.

8. Projekt podziału czystej nadwyżki.

Opracowany przez Zarząd projekt podziału czystej nadwyżki za rok operacyjny 1935 przedstawia się jak następuje:

1) Na fundusz zasobowy 15%	zł. 5.163,87
2) Rezerwa na należności wątpliwe	„ 1.060,82
3) Na dywidendy od udziałów w wysokości 3½%	„ 24.901,09
4) Na cele kulturalne i społeczne	„ 1.500,00
5) Na bilansowe	„ 1.800,00

Razem: zł. 34.425,78

Projekt ten Rada Nadzorcza przedstawia Walnemu Zgromadzeniu z wnioskiem o zatwierdzenie.

9. Bilans - absolutorjum.

Bilans przedstawiony przez Zarząd jest całkowicie realny i odzwierciedla on dokładnie faktyczny stan majątkowy Spółdzielni.

Rada Nadzorcza wnosi, ażeby Walne Zgromadzenie zatwierdziło bilans i rachunek strat i nadwyżek, oraz udzieliło Zarządowi absolutorjum.

Przewodniczący Rady Nadzorczej:

Zięba Jan, inspektor.

Krawiecki Aleksander, inspektor,

Mazur Stanisław, komisarz,

Skrzypek Wiktor nadkomisarz,

Koza Franciszek, st. przod.

Dr. Olas Feliks.

Rada Nadzorcza K. W. P. Od lewej: kom. Mazur, insp. Krawiecki, insp. Zięba (prezes), dr. Olas, nkom. Skrzypek, st. przod. Koza.

Wykonanie budżetu za rok 1935 oraz projekt budżetu na rok 1936

L. p.	T Y T U Ł	K w o t y				Z w r o t y		P r e - k r o c z e n i a		O s z c z e d n o ś c i		B u d ż e t n a r o k 1936	
		P r e l i m i n o w a n e		R z e c z y w i s t e		zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.	zł.	gr.
		zł.	gr.	zł.	gr.								
WYDATKI:													
1	Wynagrodzenie zarządu	7 020	—	7,094	25	74	25					7,020	—
2	" personelu	7,800	—	7,800	—							7,800	—
3	Djety i koszty Rady Nadzorczej	2,000	—	2,481	20			481	20			2,000	—
4	" Delegat. na Waln. Zgr.	2,000	—	1,947	15					52	85	2,000	—
5	Ubezpieczenia socjalne	900	—	827	22					72	78	900	—
6	Związek Rewizyjny	600	—	600	—							600	—
7	Materiały piśmienne i druki	1,000	—	1,045	27			45	27			1,000	—
8	Podatki	500	—	—	—					500	—	—	—
9	Propaganda i ogłoszenia	900	—	1,398	—			498	—			900	—
10	Prenumeraty	50	—	30	—					20	—	50	—
11	Koszta sądowe	1 000	—	338	85					661	15	1,000	—
12	Nieprzewidziane wydatki	1,000	—	1,000	—							1,000	—
13	Światło opał i utrzymanie porządku	—	—	—	—							595	—
14	Oplaty P. K. O. i portorja	—	—	3,750	72							—	—
15	Oplaty stempłowe	—	—	4,358	35	9 886	96			1,777	89	—	—
		24,770	—	32,671	01	9,961	21	1,024	47	3,084	67	24,865	—
DOCHODY:													
1	Odsetki od pożyczek	50,000	—	58,123	77			8 123	77			52,000	—
2	Zwroty kosztów administracyjnych	—	—	9,961	21			9,961	21			—	—
		50,000	—	68,084	98			18,084	98			52,000	—

Rachunek bilansu

w dniu 31 grudnia 1935 roku

Stan czynny :

Stan bierny:

1. Poczta Kasa Oszczędności	17.292,10	1. Udziały	711.459,60
2. Banki (lokata)	1.000,—	2. Fundusz zasobowy	26.637,45
3. Pożyczki	699.428,79	3. Pożyczki	1.701,89
4. Papiery wartościowe	88.416,—	4. Banki (długi)	13.410,—
5. Pożyczka Narodowa	1.896,—	5. Dywidenda niepodjęta	4.952,82
6. Ruchomości	714,16	6. Sumy przechodnie	7.190,16
7. Sumy Przechodnie	9.019,31	7. Składki na Challenge	15.671,15
8. Kupony	1.507,50	8. Udziały do zwrotu	3.415,48
9. Zaliczki na udziały	3.690,—	9. Należności wątpliwe	4.099,53
		10. Czysta nadwyżka	34.425,78
	<u>822.963,86</u>		<u>822.963,86</u>

Rachunek strat i nadwyżek za 1935 r.

Straty:

Zyski:

1. Odsetki zwrócone	840,85	1. Odsetki pobrane	58.123,77
2. Poniesione koszty administracyjne	32.671,01	2. Zwroty poniesionych kosztów	9.961,21
3. 10% amortyzacji ruchomości	147,34		
4. Czysty zysk	34.425,78		
	<u>68.084,98</u>		<u>68.084,98</u>

Rada Nadzorcza:

Zarząd:

(—) Jan Zięba insp.
(—) Aleks. Krawiecki insp.
(—) dr. Feliks Olas.
(—) Wiktor Skrzypek nadkom.
(—) Stanisław Mazur kom.
(—) Franc. Koza st. przod.

(—) Stefan Kardaszewski kom.
(—) Leon Tarczewski st. przod.
(—) Jan Wojciechowski st. przod.

Księgowy:

(—) Stanisław Szymczak.

Sprawozdanie Zarządu

UWAGI OGÓLNE.

Rok sprawozdawczy 1935, mimo trudnych ogólnych warunków materialnych, zamykamy bardzo dobrym wynikiem, co świadczy o zrozumieniu przez członków Spółdzielni i ogół oficerów i szeregowych Straży Granicznej doniosłości roli i zadań naszej Instytucji. Zrozumienie to wyraża się przedewszystkiem przez stały napływ sumy zadeklarowanych udziałów.

BILANS.

Kapitał własny.

Rozpatrując ważniejsze pozycje bilansu musimy zaznaczyć, że kapitał własny K. W. P. w porównaniu z ubiegłym okresem sprawozdawczym wzrósł o kwotę zł. 154.075,33. Na kapitał ten składają się:

udziały członków w kwocie	zł. 711.459,60
fundusz zasobowy	„ 26.637,45

R a z e m: zł. 738.097,05

Udziały.

Okres sprawozdawczy zamyka się sumą 4.377 zadeklarowanych udziałów na łączną kwotę zł. 875.400. Pełny udział posiada 2.518 członków, co stanowi 62% w stosunku do ogólnej liczby 4.064 członków. Każdy członek odpowiada za zobowiązanie K.W.P. jedynie do wysokości kwoty zadeklarowanego udziału. W stosunku do poprzedniego okresu kwota wpłacona na udziały wzrosła o zł. 149.983,20.

Fundusz zasobowy.

Fundusz Zasobowy wykazuje kwotę zł. 26.637,45; jest w porównaniu z poprzednim okresem

Zarząd i pracownicy K. W. P. Siedzą od lewej: p. Kalinowska, st. przod. Tarczewski (sekr.), kom. Kardaszewski (prezes), st. przod. Wojciechowski (czł. zarządu). Stoją od lewej: przod. Kniwo, p. Szypulewski, p. Szymczak (księgowy), str. Grochowski, p. Mikołajczyk.

sprawozdawczym zwiększony o kwotę zł. 4.092,13, na co wpłynęło dopisanie z czystej nadwyżki zł. 3.792,63, oraz wpisowe uskutecznione przez nowych członków w kwocie zł. 299,50.

Pożyczki.

W okresie sprawozdawczym udzielono 2.180 pożyczek na łączną sumę zł. 926.049,10; drobne pożyczki (w granicach do zł. 500.—) stanowiły 95% ogólnie udzielonych.

Odsetki od pożyczek.

W ciągu roku osiągnięto kwotę zł. 58.123,77, a zwrócono, względnie zapłacono od długów bankowych (lombard. Oblig. 6% Poż. Narod. w B-ku G. K.) złotych 840,85.

Koszta administracyjne.

Koszta administracyjne podane w r-ku strat i nadwyżek w wysokości zł. 32.671,01 przedstawiają się następująco:

	zł.
Djety i koszta podróży Rady Nadzorczej	2.481,20
„ „ „ delegatów na Walne Zgromadzenie	1.947,15
Wynagrodzenie Zarządu	7.094,25
„ Urzędników	7.800,—
Swiadczenia socjalne	827,22
Prenumeraty	30,—
Materiały piśmienne i druki	1.045,27
Oplaty P. K. O. i porta	3.750,72
„ stemplowe	4.358,35
„ Związkowe	600,—
Wydatki sądowe	338,85
Propaganda i ogłoszenia	1.398,—
Inne wydatki	1.000,—

zł. 32.671,01

Od tego zwrotu poniesionych kosztów na opłaty stemplowe, manipul. i t.p. zł. 9.961,21

Czysty wydatek zł. 22.709,80

Porównując kwotę wydatkowaną z preliminowaną (zł. 24.770,—) widzimy, iż oszczędność w omawianym okresie wyniosła złotych 2.060,20, mimo b. poważnie zwiększonej pracy, spowodowanej wpłatami składek na Challenge i przyjmowaniem Obligacji 6% Pożyczki Narodowej na poczet spłaty długów i nowozadeklarowanych udziałów. Jednocześnie musimy zaznaczyć, że obecny rok sprawozdawczy 1935 okazał się najbardziej ekonomicznym w wydat-

kach, które w stosunku do kapitału obrotowego wyniosły 2,75%, gdy

w roku 1931	wynosiły	3%
" 1932	"	3,7%
" 1933	"	3,8%
" 1934	"	3,75%

Papiery wartościowe.

Pozycja zamknięcia przedstawia się kwotą zł. 88.416,—; na poczet tej kwoty składają się wartości Oblig. 6% Poż. Narod., przyjmowanych na częściową spłatę długu, powstałego przed dniem 1 stycznia 1934 roku, oraz na poczet deklarowanych udziałów, tak przez członków starych jak i nowo-wstępujących.

Zaliczki na udziały.

W ciągu roku sprawozdawczego udzielono zaliczek na posiadane udziały członkom zwolnionym ze Straży Granicznej na kwotę zł. 3.690,—.

Banki (długi).

Kwota zadłużenia zł. 13.410,— stanowi efektywny dług K. W. P. w Banku Gospodarstwa Krajowego, spowodowany lombardem części posiadanych Oblig. 6% Poż. Narodowej.

Czysta nadwyżka. —

wyraża się kwotą zł. 34.425,78 — w porównaniu z ubiegłym okresem sprawozdawczym, w którym czysta nadwyżka stanowiła 45,4% ogólnej nadwyżki, obecnie stanowi 50,5%.

BUDŻET NA ROK 1936.

W podanym preliminarzu budżetowym na rok 1936 zamykającym się w wydatkach kwotą zł. 24.865,— staraliśmy się utrzymać wydatki na dotychczasowym poziomie, natomiast przypuszczalny

zysk preliminowany w kwocie złotych 52.000,— zwiększony, w stosunku do poprzedniego roku obrachunkowego, o złotych 2.000,—, spodziewamy się osiągnąć z tytułu pobieranych odsetek od udzielonych pożyczek.

DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU.

Podział prac Członków Zarządu jest zawarty w regulaminie wewnętrznym.

Zarząd odbył w ciągu w roku 1935 — 132 posiedzenia, na których załatwiano udzielanie pożyczek, przyjmowanie nowych członków, prolongaty, odroczenia i zmniejszania rat pożyczek, sprawy organizacyjne Kasy oraz wszelką korespondencję z członkami.

Przyrost członków w roku sprawozdawczym przedstawiający się cyfrą 688, (I.I 1935 r. — 3376; 31.XII.35 r. — 4064), świadczy o dalszym rozwoju naszej Instytucji i mamy niepełną nadzieję, że w najbliższej przyszłości każdy członek Korpusu Straży Granicznej będzie członkiem Kasy.

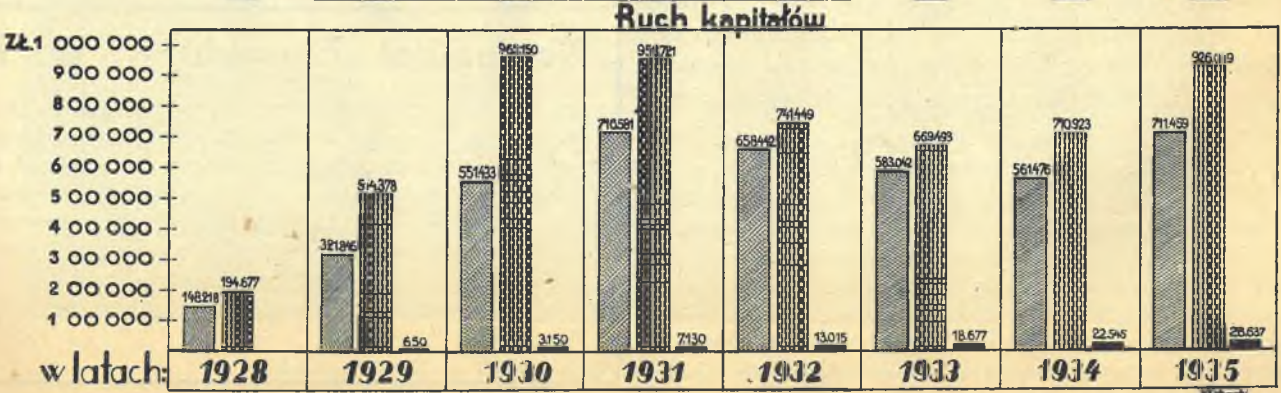
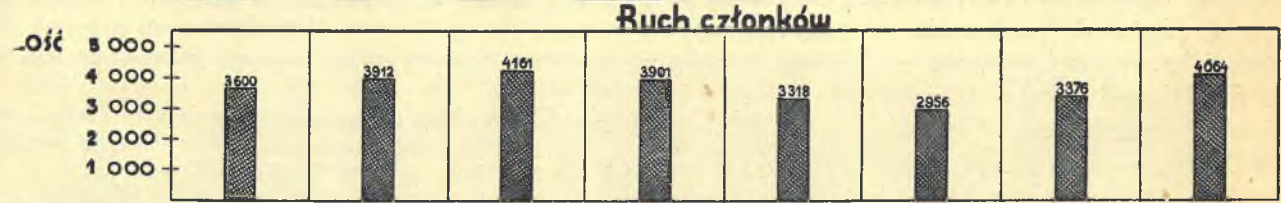
Kończąc niniejsze sprawozdanie Zarząd poczuwa się do obowiązku zaznaczenia, że tak pomyślne rezultaty są wynikiem owocnej i harmonijnej współpracy z Radą Nadzorczą, która rzeczowo i ze zrozumieniem sprawy ustosunkowała się do poczynań Zarządu, skierowanych ku dalszemu pomyślnemu rozwojowi naszej Instytucji.

Prezes Zarządu
S. Kardaszewski, kom.

Członkowie:
L. Tarczewski, st. przod.
J. Wojciechowski, st. przod.

KASA WZAJEMNEJ POMOCY

Legenda: *Funkcjonariuszów Straży Granicznej*
 - Liczba członków
 - stan kapitału
 - udziały
 - pożyczki
 - stan pasyw

w latach:

Na marginesie sprawozdania Związku Rewizyjnego

Jednym z punktów porządku dziennego tegorocznego Walnego Zgromadzenia K. W. P., jest sprawa przystąpienia naszej Spółdzielni do nowego związku rewizyjnego, a mianowicie do „Związku Rewizyjnego Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej”.

Jak wiadomo Kasa Wzaj. Pomocy należała dotąd do Związku Rewizyjnego Spółdzielni Wojskowych. Przystąpienie do tego związku podyktowane było mniej właściwością rzeczową, bo Związek Rew. Spółdz. Wojsk. nastawiony jest przede wszystkim na spółdzielczość spożywców, mniej zaś na działalność kredytową, — ile raczej chęcią uzgodnienia wysiłków Straży Granicznej na polu spółdzielczości z akcją wojska.

W miarę upływu czasu i konsolidowania się ruchu spółdzielczego w Państwie coraz więcej dawała się odczuwać potrzeba przystąpienia naszej Spółdzielni do Związku Rewizyjnego, skupiającego pod swoim patronatem spółdzielnie o celach kredytowych. Trzeba tu podkreślić, że i ustawodawstwo spółdzielcze w Polsce stale dążyło i dąży do ujęcia spółdzielczości w grupy o pokrewnych celach.

Te wszystkie przyczyny, które zresztą będą przedstawione szczegółowo Walnemu Zgromadzeniu, złożyły się na decyzję władz Spółdzielni w kierunku przystąpienia do Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych R. P.

Związek ten został powołany do życia w 1934 r. i celem jego, jak to sama nazwa wskazuje, jest konsolidacja pracowniczego ruchu spółdzielczego.

Należąc do nowego Związku, Spółdzielnia nasza korzystać będzie ze wszystkich przywilejów przyznawanych spółdzielniom zorganizowanym we właściwe związki, ponadto zaś władze Spółdzielni żywią nadzieję, że wskazówki i rady ze strony Związku posiadającego duże doświadczenie w zakresie spółdzielczości kredytowej pozwolą na dalsze usprawnienie działalności i korzystny rozwój naszej placówki samopomocowej.

W dniach od 9 do 14 marca b. r. rewident nowego Związku dokonał wstępnej rewizji naszej Spółdzielni. Sprawozdanie z tej rewizji będzie odczytane w całości na Walnym Zgromadzeniu, narazie zaś podajemy do wiadomości Czytelników ciekawsze fragmenty:

DZIAŁALNOŚĆ POŻYCZKOWA

Pożyczki udzielane są w sposób przewidziany § 13—17 Regulaminu Kasy Wzajemnej Pomocy. Spółdzielnia nie jest instytucją drobnego kredytu. Norma najwyższego kredytu ustalona została na zł. 3.000.—. Likwidacja rat pożyczkowych dokonywana jest przez potrącenie z listy plac uposażeniowych. Zabezpieczenie pożyczek stanowią zasadniczo rewersy z pod-

pisami poręczycieli. Ilość w niektórych wypadkach wynosi od 8—10. W niektórych wypadkach pożyczki posiadają dodatkowe zabezpieczenie w postaci weksli in blanco, papierów wartościowych, oraz kaucji hipotecznych. Od udzielonych pożyczek Spółdzielnia pobiera 8% i 1/4% prowizji manipulacyjnej (minimum 50 gr.) oraz zwrot efektywnych kosztów prowizji P.K.O., oraz opłaty stemplowej.

Suma udzielonych pożyczek według bilansu brutto na 31.XII. ub. r. wynosiła zł. 697.726.90. Ilość kont pożyczkowych wynosiła natomiast 2123. Pożyczki udzielane są w sposób równomierny. Zależność pomiędzy kwotą wpłaconego udziału a sumą pożyczki, przewidziana art. 36 Ustawy o Spółdzielniach, naogół jest przestrzegana. Obligo z tytułu potrąceń jest prowadzone na kartach pożyczkowych. Terminy pożyczek w niektórych wypadkach przekraczają czas spłaty pożyczek, przewidziany w § 16 regulaminu np. Nr. 2838 i 2859 — pożyczki w sumie po zł. 2.000.—, płatne po zł. 50.— w ratach miesięcznych. W wymienionej sumie pożyczek znajdują się również pożyczki zaległe i w dochodzeniu. Pożyczki te wynosiły złotych 52.530,65 i stanowiły 7,6% ogółu udzielonych pożyczek. Z sumy tej 35 spraw na zł. 44.062,30 znajdują się w Sądzie. Egzekucja należności dokonywana jest za pośrednictwem adwokata. Najwyższe pretensje zaskarżone stanowią kwoty Nr. konta 1570 — zł. 10.000.— Nr. 1616 — zł. 4.684.—, Nr. 1676 — zł. 4.000.—. Suma ta spłacana jest m-cznie po zł. 100.—, 150.—. Wymieniona suma pretensji zaległych i w dochodzeniu stanowi pożyczki udzielone w latach ubiegłych. Mając na uwadze stałe obniżanie się wartości poręczeń osobistych, władze Spółdzielni dążą do wzmocnienia zabezpieczeń, a głównie uzyskania zabezpieczeń hipotecznych.

KSIĘGOWOŚĆ.

Księgowość prowadzona jest według systemu księgowości amerykańskiej. Księgowanie doprowadzone jest do m-ca lutego. Operacje księgowane są w dzienniku - głównej zbiorowo, na podstawie list potrąceń i dowodów P. K. O. Księgi prowadzone są w sposób prawidłowy i starannie. Dowody do księgowania przechowywane są należycie. Ewidencja dodatkowych zabezpieczeń udzielonych pożyczek jest prowadzona.

UWAGI OGÓLNE.

Działalność Spółdzielni ogranicza się głównie do gromadzenia udziałów i udzielania pożyczek. Operacje czynne w 95% oparte są na funduszach własnych. Fundusze o charakterze rezerw stanowią 3½% udzielonych pożyczek. Strona techniczna bankowa zorganizowana i prowadzona jest w sposób należyty.

Władze Spółdzielni pracują należycie, Zarząd cechuje sprężystość, Rada natomiast wykazuje odpowiedni stopień wnikliwości w stan interesów Spółdzielni”.

Komunikat Zarządu K. W. P.

W związku z zamierzoną wypłatą dywidendy za rok operacyjny 1935 oraz lata ubiegłe członkom, którzy spłacili całkowicie udział do dnia 31 grudnia 1935 r., Zarząd K. W. P. prosi pp. Kierowników Inspektoratów Okręgowych, Granicznych i Komisarjatów o łaskawe polecenie wykonania i nadesłania pod adresem K. W. P. wykazów członków, według obecnego stanu jednostek.

Władze Spółdzielni od chwili założenia K.W.P.

1928 rok.

Rada Nadzorcza:

- 1) mjr. Sulik Nikodem — przewodniczący
- 2) kom. Wołosiewicz Wit. — zast.
- 3) kom. Gut Kazimierz — sekr.
- 4) kom. Mazur Stanisław
- 5) st. przod. Ryś Tadeusz
- 6) przod. Górski Tadeusz

Zarząd:

- 1) kom. Madeyski Stan. — przewodn.
- 2) st. kom. Olas Feliks — zast.
- 3) st. przod. Młot Dominik

Zastępcy:

- 1) st. str. Górski Wiktor
- 2) pkom. Trojanowski Bron.
- 3) kom. Borowski Marcin

Zastępcy:

- 1) por. Sacewicz Waclaw
- 2) przod. Sobociński Henryk
- 3) st. przod. Tarczewski Leon

1929 rok.

Rada Nadzorcza:

- 1) insp. Zięba Jan — przew.
- 2) nkom. Krawiecki Aleks. — zast.
- 3) asp. Górski Tadeusz — sekr.
- 4) kom. Mazur Stanisław
- 5) kom. Kuraś Karol
- 6) st. przod. Ryś Tadeusz

Zarząd:

- 1) kom. Trojanowski Bron. — przewodn.
- 2) kom. Skrzypek Wiktor — zastępca
- 3) st. przod. Cylupa Edmund

Zastępcy:

- 1) st. przod. Gniewiński Miecz
- 2) str. Bajko Henryk
- 3) kom. Matera Stanisław

Zastępcy:

- 1) przod. Sobociński Henryk
- 2) przod. Lipiecki Ignacy

1930 rok.

Rada Nadzorcza:

- 1) płk. Czapliński Emil — przewodn.
- 2) insp. Krawiecki Aleks. — zast.

Zastępcy:

- 1) dr. Olas Feliks
- 2) przod. Gniewiński Miecz.

- 3) asp. Górski Tadeusz — sekr.
- 4) insp. Zięba Jan
- 5) kom. Mazur Stanisław
- 6) kom. Pawłowski Janusz

Zarząd:

- 1) kom. Trojanowski Bron. — przewodn.
- 2) kom. Skrzypek Wiktor — zast.
- 3) st. przod. Sokolowski Mikołaj — sekr.

Zastępcy:

- 1) pkom. Kardaszewski Stefan
- 2) przod. Koneczak Józef
- 3) przod. Sobociński Henryk

1931 rok.

Rada Nadzorcza:

- 1) insp. Zięba Jan — przewodn.
- 2) insp. Krawiecki Aleks. — zast.
- 3) kom. Mazur Stanisław, — sekr.
- 4) dr. Olas Feliks
- 5) kom. Pawłowski Janusz
- 6) st. przod. Koza Franciszek

Zarząd:

- 1) kom. Trojanowski Bron. — przewodn.
- 2) pkom. Kardaszewski Stefan — zast.
- 3) st. przod. Sokolowski Mikołaj

Zastępcy:

- 1) kom. Kowalski Józef
- 2) przod. Bajko Henryk
- 3) przod. Gniewiński Miecz.

Zastępcy:

- 1) st. przod. Tarczewski Leon
- 2) st. przod. Sobociński Henryk
- 3) przod. Kończak Józef

1932 rok.

Rada Nadzorcza:

- 1) insp. Zięba Jan — przew.
- 2) insp. Krawiecki Aleks. — zast.
- 3) kom. Mazur Stanisław — sekr.
- 4) dr. Olas Feliks
- 5) kom. Pawłowski Janusz
- 6) st. przod. Koza Franciszek

Zastępcy:

- 1) kom. Kowalski Józef
- 2) asp. Bajko Henryk
- 3) przod. Podedworny Bolesław

Uczestnicy Walnego Zgromadzenia K. W. P. w dniu 12 maja 1935 r.

Zarząd:

- 1) insp. Smołucha Franc. — przewodn.
- 2) pkom. Kardaszewski Stefan — zast.
- 3) st. przod. Tarczewski Leon

Zastępy:

- 1) przod. Jachulski Bogumił
- 2) przod. Rybarczyk Stanisław
- 3) przod. Kończak Józef

- 2) insp. Krawiecki Aleks. — zast.
- 3) kom. Mazur Stan. — sekr.
- 4) dr. Olas Feliks
- 5) nkom. Skrzypek Wiktor
- 6) st. przod. Koza Franciszek

- 2) st. przod. Wojciechowski Jan
- 3) st. przod. Podedworny Bolesław

1933 rok.

Rada Nadzorcza:

- 1) insp. Zięba Jan — przewodn.
- 2) insp. Krawiecki Aleks. — zast.
- 3) kom. Mazur Stanisław — sekr.
- 4) dr. Olas Feliks
- 5) nkom. Skrzypek Wiktor
- 6) st. przod. Koza Franciszek

Zastępy:

- 1) kom. Kowalski Józef
- 2) st. przod. Wojciechowski Jan
- 3) st. przod. Podedworny Bolesław

Zarząd:

- 1) insp. Smołucha Franc. — przewodn.
- 2) kom. Kardaszewski Stefan — zast.
- 3) st. przod. Tarczewski Leon

Zastępy

- 1) przod. Rybarczyk Stan.
- 2) przod. Jachulski Bogumił
- 3) przod. Kończak Józef

1935 rok.

Rada Nadzorcza:

- 1) insp. Zięba Jan — przew.
- 2) insp. Krawiecki Aleks. — zast.
- 3) kom. Mazur Stan. — sekr.
- 4) dr. Olas Feliks
- 5) nkom. Skrzypek Wiktor
- 6) st. przod. Koza Franciszek

Zastępy:

- 1) kom. Kundziolka Stan.
- 2) st. przod. Podedworny Bolesław
- 3) st. przod. Zub Eustachy

Zarząd:

- 1) insp. Smołucha Franciszek — przewodn.
- 2) kom. Kardaszewski Stefan — zast.
- 3) st. przod. Tarczewski Leon

Zastępy:

- 1) przod. Jachulski Bogumił
- 2) przod. Rybarczyk Stanisław
- 3) przod. Kończak Józef

Zarząd:

- 1) kom. Kardaszewski Stefan — przewodn.
- 2) st. przod. Tarczewski Leon — zast.
- 3) st. przod. Wojciechowski Jan

Zastępy:

- 1) kom. Kuźmiński Aleks.
- 2) st. przod. Młotolski Dominik
- 3) st. przod. Kończak Józef

1934 rok.

Rada Nadzorcza:

- 1) insp. Zięba Jan — przewodn.

Zastępy:

- 1) kom. Kundziolka Stanisław

DLA NASZEGO DOBRA...

Jeden z Czytelników nadesłał nam swe uwagi w sprawie podniesionego niedawno projektu połączenia K.W.P. z „Samopomocą Str. Gr.". Uwagi te drukujemy poniżej, ze swej jednak strony sądzimy, że mogą one być jedynie tematem do ewent. dyskusji w ramach „Wolnych wniosków", żadnym bowiem uchwał w tym względzie obecne Walne Zgromadzenie powziąć nie może. (Red.)

Podczas ostatniej dyskusji w „Czatach" nad „Samopomocą", jeden z kolegów z pod znaku „Wolsztyniak" proponował połączenie K. W. P. z Samopomocą, co w związku ze zbliżającym się terminem Walnego Zgrom. Delegatów K. W. P. należałoby poruszyć.

Myśl „Wolsztyniaka" godna jest uwagi i ogólnego poparcia. Uważam, że przejście do porządku dziennego nad tą myślą równałoby się (z naszej strony) niedbalstwu.

Sądziłem, iż na tak będące na czasie hasło „Wolsztyniaka" zahaczy jak w ulu., a tu cisza grobowa. Czyżby kryzys chciał zakraść się i do naszych kałamarzy?

Uważam, iż po ostatnim Walnym Zgrom. Delegatów „Samopomocy" nasuwa się dobra okazja do połączenia tych dwu instytucji w jedną, odporniejszą na czasy kryzysowe i skłonniejszą do większych oszczędności.

Ze względu na omówienie sprawy przez „Wolsztyniaka" („Czaty" Nr. 5, str. 16), ja ograniczam się

tylko do prośby pod adresem czynników zainteresowanych i kompetentnych, by zainteresowały się tą sprawą, oraz do Kolegów, by niezwłocznie przysłały po parę słów do Redakcji „Czat", o ile zależy im na twardym fundamencie naszej instytucji samopomocowo - oszczędnościowej.

Idealną myśl „Wolsztyniaka" poprzyjmy dla naszego dobra!

W. S.

KASA WZAJEMNEJ POMOCY

Funkcj. Straży Granicznej,

Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami

Nr. rejestru Sądu Okręgowego w Warszawie 1155.

SIEDZIBA: WARSZAWA, ul. POZNAŃSKA 30.

TELEFON: 566-80. Konto P. K. O. 18.240.

WPISOWE: 0,50 zł.

Wysokość udziału: 200 zł., płatne ew. w ratach miesięcznych po 5 zł.

Zakres działania: teren Rzeczypospolitej Polskiej.

Zakres działalności: udzielanie członkom pomocy kredytowej w formie pożyczek.

Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

Przemytnictwo złota i pieniądze

Z chwilą ogłoszenia dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą (Dziennik Ustaw R. P. Nr. 32, poz. 49 z 27.IV 1936 r.) spadło na Straż Graniczną nowe, ważne i odpowiedzialne zadanie: zwalczania przemytnictwa złota i pieniędzy. W ten sposób wzrósł bardzo poważnie zakres i znaczenie obowiązków Straży Granicznej.

Celem dekretu jest zatrzymanie w kraju kapitałów, które spekulanci masowo wywozili zagranicę i lokowali w obcych bankach, ponadto zaś dekret ma chronić ludność kraju od szkód, jakie przyczyniała jej spekulacja t. zw. „czarnej giełdy“, wywołująca nieuzasadnione wyższości lub niższości kursów giełdowych, siejąc panikę i skłaniając nieświadomych do wycofywania wkładów oszczędnościowych, do lokowania oszczędności w złocie lub obcych walutach, przechowywanych nieproduktywnie w siennikach i pończochach.

Waluta nasza ma zdrowy i mocny podkład, nasze stosunki handlowe z zagranicą nie ulegną zmianie po wejściu dekretu w życie, bo na zakup surowców i maszyn waluty będą bez trudności nadal udzielane przez wyznaczone banki dewizowe. Ustać musi natomiast wywóz pieniędzy zagranicę na cele obce dla gospodarstwa krajowego.

Takie same lub podobne ograniczenia wprowadziła u siebie większość państw Europy, powojenne bowiem stosunki gospodarcze układają się w ten sposób, że państwo, które nie chce zbankrutować, musi nieustannie kontrolować obrót pieniężny i towarowy z zagranicą.

Stojąc na granicy polsko - niemieckiej, oddawna obserwujemy stosunki po drugiej stronie granicy i widzimy, że tam nie tylko waluta, ale także wszelki inny obrót z zagranicą podlega ścisłemu nadzorowi i kierownictwu ze strony rządu. Mimo braku środków żywnościowych na rynku wewnętrznym, Niemcy nie dopuszczają do siebie taniej żywności polskiej, wszelkie zaś przekroczenia przepisów podlegają drakońskim karom. A jednak najsurowsze nawet kary nie powstrzymują spekulantów od prób przekroczenia przepisów walutowych, czego dowód mamy w sensoryjnych procesach, których oddźwięki notuje również prasa polska.

Niemniejsze niż Niemcy kłopoty z przemytnictwem złota i pieniędzy ma Austria. Przemytnicy stosują najwięcej wymyślne sposoby, byle obejść niewygodny przepis, władze skarbowe austriackie konfiskują codziennie setki tysięcy przemycanych walut i nakładają miljonowe grzywny.

Przemytnictwo złota i pieniędzy — to swoisty rodzaj kontrabandy. W przeciwieństwie do innych typów przemytniczych, przemytnik walutowy to człowiek zazwyczaj zamożny, nieraz bogaty, który przemycza głównie na własny rachunek. Przemytnicy tacy to przeważnie nieuczciwi bankierzy i pośrednicy handlowi. Odznaczają się wyjątkowym sprytem, to też walka z nimi jest bardzo trudna.

Przemytnictwo walut odbywa się przeważnie przez drogi celne, a więc kolejami, statkami, samochodami. Na granicy zielonej spotyka się je stosunkowo rzadko, bo panowie ci bardzo sobie cenią życie, wobec zaś wielkiej wartości towaru, obawiają się powierzyć go tragarzowi.

Po przedstawieniu tła ogólnego, rozpatrzmy skolei postanowienia dekretu, ze szczególnem uwzględnieniem spraw, dotyczących bezpośrednio Straży Granicznej.

Zakazy, zawarte w dekreście, można podzielić na dwie duże grupy: 1) zakazy, dotyczące obrotu wewnątrz kraju i 2) zakazy, dotyczące obrotu z zagranicą.

Do grupy pierwszej należą zakazy: a) handlu złotem i pieniędzmi zagranicznymi; b) zakaz ogłaszania kursów walut zagranicznych, poza kursami, ustalonymi w cedule giełdy warszawskiej lub w ogłoszeniach Banku Polskiego.

Bezpośrednio dotyczy Straż Graniczną druga grupa zakazów i dlatego każdy z nas powinien jaknajdokładniej zapoznać się z obowiązującymi przepisami.

Do grupy drugiej należą następujące zakazy:

Zabroniony jest przywóz i wywóz zagranicę bez zezwolenia:

a) wszelkich, tak polskich, jak zagranicznych środków płatniczych (pieniędzy w monetach i banknotach, weksli, czeków, asygnat kasowych i przekazów);

b) złota, z wyjątkiem biżuterji, dzieł sztuki i wyrobów użytkowych;

c) wszelkich, tak polskich, jak zagranicznych, papierów procentowych i dywidendowych oraz kuponów od takich papierów.

Zezwolenia na przywóz i wywóz zagranicę pieniędzy, złota i papierów procentowych udziela Bank Polski, względnie Komisja Dewizowa.

Bez specjalnego zezwolenia wolno wywozić zagranicę pieniądze w walucie polskiej lub zagranicznej na paszport zagraniczny, do wysokości równowartości 500 zł., przy podróży jednorazowej, lub przy paszportach, uprawniających do wielokrotnego przekraczania granicy — do 500 zł. w ciągu miesiąca kalendarzowego.

Osoby, przekraczające granicę polsko - gdańska na podstawie dowodów osobistych mają prawo wywieźć bez specjalnego zezwolenia równowartość 100 zł. jednorazowo, łącznie jednak w ciągu miesiąca kalendarzowego nie więcej niż równowartość 500 zł.

Osoby, przekraczające granicę na podstawie przepustek granicznych i kart cyrkulacyjnych, mają prawo przenieść jednorazowo zagranicę równowartość 50 zł., łącznie jednak w ciągu miesiąca kalendarzowego nie więcej, niż równowartość 250 zł.

Za naruszenie powyższych zakazów i ograniczeń dekret przewiduje surowe kary. Winni umyślnego przekroczenia przepisów dekretu o obrocie pieniężnym z zagranicą ulegną karze więzienia do lat 5 i grzywny do 200.000 zł. Kara za przemytnictwo lub zawodowe uprawianie powyższych przestępstw nie może być niższa niż 3 lata więzienia i 100.000 zł. grzywny, przyczem grzywna w tych wypadkach może być podwyższona do potrójnej wysokości sumy, stanowiącej przedmiot przestępstwa.

Niezależnie od powyższych kar wyrok winien orzekać ponadto przepadek (konfiskatę) złota, gotówki i papierów wartościowych, stanowiących przedmiot przestępstwa.

Osoby, skazane za powyższe przestępstwa, mogą być pozbawione prawa prowadzenia handlu lub zarządzania przedsiębiorstwem handlowym, albo zajmowania się pośrednictwem handlowym.

Za popełnienie przestępstwa nieumyślnie i bez chęci zysku, grozi kara aresztu do 2 miesięcy oraz grzywny do 10.000 zł.

Przestępstwa, objęte dekretem, należą do właściwości sądów okręgowych.

W przypadkach przemytnictwa dekret nakazuje tymczasowe aresztowanie oskarżonego.

Tak w grubych zarysach przedstawiają się sprawy, z którymi po ogłoszeniu dekretu najczęściej nam się spotkać wypadnie.

Uzupełnieniem dekretu jest rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu, ogłoszone w Nr. 32 Dziennika Ustaw.

Nadmienić wypada, że w przygotowaniu jest szczegółowa instrukcja, która dokładnie określi sposób postępowania przy ściganiu przestępstw, dekretem przewidzianych.

Spisując protokoły i doniesienia karne spowodu przestępstw, objętych dekretem, należy pamiętać o podaniu podstawy prawnej, to jest dekretu Prez. R. P. z 26.IV.1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dziennik Ustaw Nr. 32, poz. 49 z 27.IV.1936 r.), względnie rozporządzenia Min. Skarbu z tego samego dnia i w tej samej sprawie, ogłoszonego w tym samym co dekret Dzienniku Ustaw.

*Czasami zrzuci jeźdźca, narowiste zwierze,
O wiele pewniej jeździć na dobrym rowerze...*

PAŃSTWOWYCH WYTWORNI UZBROJENIA
Biuro Sprzedaży Rowerów
Warszawa, Kraków, Przemysław, Łódź

ŻYCIE POGRANICZA

Z Okręgu Mazowieckiego

WYNIKI PRACY W MARCU 1936 R.

(K.K.) W marcu b. r. osiągnięto następujące wyniki: Przytrzymano przemyt wartości 8,593 zł. w 79 wypadkach, przyczem samego tytoniu niemieckiego zajęto 124 kg. Pojedyncze ukroćenia celne wyniosły 30,023 zł. Za nielegalne przekroczenie granicy zatrzymano 33 osób, a za inne przestępstwa i wykroczenia 41 osób, w tem 11 za kradzież i 8 — za nlegalny wyrób zapalniczek.

SCHWYTANIE

SZAJKI PRZEMYTN(KÓW) TYTONIU

Placówka Mława ma do zanotowania dalszy poważny wynik w zwalczaniu przemytnictwa tytoniu. Osiągnięto go w

następujących okolicznościach:

Dnia 30. III. b. r. plac. Mława otrzymała wiadomość, że znani przemytnicy Podczuski Bolesław z Mławy i Kolaj Michał z Białut wyprawili się zagranicę po tytoń. Stwierdzono, że istotnie przemycili oni większą ilość tytoniu i ukryli go w zabudowaniach m. Uniszki Zawadzkie, pow. Mława, ażeby przy sposobności wywieźć go w głąb kraju. Ustalono następnie miejsce ukrycia tytoniu, a wreszcie po 4 dniach czuwania, dnia 4 kwietnia ujęto przemyt w chwili załadowywania go na wóz przez szajkę przemytników, składającą się łącznie z 7 osób. Ilość przytrzymanego tytoniu niemieckiego wyniosła 42 kg.

Z OKR. ŚLĄSKIEGO

ZGON Ś. P. STR. CHACHURSKIEGO STANISŁAWA

(E.Z.) Śmierć wymiotła znów jednego kolegę z naszych szeregów, już trzeciego z rzędu w tym roku.

Dnia 14 kwietnia b. r. zmarł ś. p. str. Chachurski Stanisław w Widawie, powiat łąski, województwo łódzkie. Zmarły chorował od dłuższego czasu na gruźlicę płuc i leczył się intensywnie. Jednak zdrowia, nadszarpniętego w ciężkiej służbie granicznej, nie dało się już uratować.

Ś. p. Chachurski urodził się 26. X. 1898 roku w Widawie, tam gdzie życie zakończył. Tam też uczęszczał do szkół. W roku 1917 wstąpił do P. O. W., a w marcu

1919 r. jako ochotnik do wojska polskiego. Po zwolnieniu z wojska wstąpił do Straży Celnej, a następnie Granicznej, gdzie służył odtąd bez przerwy.

Zmarły cieszył się nieposzlakowaną opinią i pozostawił dobre wspomnienia wśród kolegów. Pogrzeb z wszystkimi honorami odbył się na miejscu.

Cześć Jego pamięci!

ś. p. Stan. Chachurski.

DEMONSTRACJE PRZECIW KRECIEJ ROBOCIE NIEMIECKIEJ NA ŚLĄSKU

Wykrycie tajnej organizacji niemieckiej, działającej na szkodę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, wywołało na Śląsku spontaniczne odruchy protestu, które objawiły się na zebraniach wszystkich niemal organizacji. Ludność wszystkich ugrupowań społecznych i politycznych protestuje gorąco na tych zebraniach przeciw kreciej i niełojalnej pracy mniejszości niemieckiej na Śląsku.

Śląska Młodzież Akademicka domaga się rozwiązania „Jungdeutsche Partei” której działalność jest również skierowana przeciwko interesom Państwa.

Przeciw rozzuchwaleniu się zhitleryzowanej mniejszości niemieckiej na Śląsku protestuje ludność wszystkich miast, wsi i osiedli, domagając się ukroczenia prowokacji i dążności rewizjonistycznych sferatyzowanych Niemców.

PRZED DEWALUACJĄ MARKI W NIEMCZECH

Ludność po tamtej stronie granicy dokonuje ostatnio licznych zakupów towarów, gromadząc zapasy przede wszystkim towarów mięsnych, bekonów, słoniny i tłuszczów ze strony polskiej.

Tłumaczy się to tem, że ludność ucieka od marki i lokuje swe oszczędności w towarach. Oprócz tego daje się zauważyć po tamtej stronie masowe wycofywanie wkładów oszczędnościowych z banków i kas oszczędności. Zamożniejsza ludność zakupuje materiały włókiennicze i sprzęt domowy. Zjawisko to objęło ostatnio najszersze sfery ludności po stronie niemieckiej.

NAPAD PRZEMYTNIKÓW NA STRAŻNIKA

Rozwydrzenie przemytników na odcinku K-tu Lipiny doszło już do tego stopnia, że przemytnicy napadają na strażników, eskortujących przytrzymanych z towarem.

Dnia 12 marca b. r. napadli w ten sposób na str. Piechowiaka Romana z plac. Zgorzelec i uderzyli go kamieniem w tylną część głowy, wywołując silny krwotok. Wskutek dużego upływu krwi str. Piechowiak musiał leczyć się przez dłuższy czas.

WYNIKI PRACY W MARCU B. R.

W okresie przedświątecznym przemytnictwo wzrosło bardzo znacznie i trzeba było dużych wysiłków ze strony Straży Granicznej, ażeby go powstrzymać.

W marcu przytrzymano przemyt w 1062 wypadkach, ogólnej wartości 117,205 złotych.

M. in. przytrzymano: 92 kg. tytoniu, 721 sztuk cygar, 126 kg. brandki, 201 kg. eteru, 43,8 kg. sacharyny, 1735 sztuk zapalniczek, 515 kg. kólek do zapalniczek, 16,4 kg. kamieni zapalowych, 172 talij kart do gry, 513 kg. drożdży. Cytryn przytrzymano 27490,8 kg., maggi — 1064,1 kg. i. t. d.

Oprócz tego udowodniono przemyt w 30-tu wypadkach na kwotę 80,897 zł., w tem m. in. 150 kg. sacharyny i 86 kg. eteru. Pojedyncze ukroczenia celne wynoszą razem 216,182 zł.

Przytrzymano z przemytem 1,804 osób, za nielegalne przekroczenie granicy 309 osób, za inne przestępstwa — 11 osób.

Z OKRĘGU ZACH.-MAŁOPOLSK.

WYNIKI SŁUŻBOWE W MARCU B. R.

(W.W.) Na terenie tutejszego I. O. przytrzymano i udowodniono w 203 wypadkach przemyt ogólnej wartości 17,291 zł. Przeważnie wyroby tytoniowe, sacharyna, eter, zapalniczki, wyroby tekstylne i karty do gry. Ukroczone opłaty od tego przemytu wynoszą 33,165 zł. Oprócz tego ujawniono ukroczenia podatków na kwotę 25,493 zł. Zajęto nieostemplowanych rachunków na sumę 129,342 zł. Z przemytem przytrzymano 224 osób, za nielegalne przekroczenie granicy 67 osób, za inne przestępstwa — 68. Wykryto 3 tajne gorzelnie.

POBICIE DZIECI POLSKICH PRZEZ CZESKICH STRAŻNIKÓW

Ostatnio miało miejsce za Olzą kilka gerszących scen pobicia przez czeskich strażników dzieci polskich z nadgranicznych miejscowości, za to tylko, że znajdowały się one w pobliżu granicy. Rodzice tych dzieci wnieśli skargi do sądu.

Z DZIAŁALNOŚCI KOŁA PRZYJACIÓŁ O. M. P.

Od lipca 1935 roku istnieje przy Zach. Małop. I. O. Koło Przyjaciół Organizacji Młodzieży Pracującej. Z ofiarowywanych przez oficerów i szeregowych składek zebrano dotychczas kwotę 1227 zł. i za całą tę sumę nabyto różnego rodzaju sprzęt sportowy, który został rozdzielony pomiędzy 15 najbardziej potrzebujących tego sprzętu Oddziałów Krakowskiego Okręgu O. M. P.

Zarząd wspomnianego Okręgu złożył na ręce Kierownika I. O. p. insp. Rodkiewicza, gorące podziękowanie dla ofiarodawców.

Z OKRĘGU WSCH.-MAŁOPOLSK.

WYNIKI PRACY W MARCU 1935 R.

W marcu b. r. na terenie Wsch. - Małopolskiego I. O. przytrzymano w 80 wypadkach przemyt wartości 7.603 zł., udowodniono zaś przemyt w 25 wypadkach na kwotę 12.866 zł. Ukroczenia celne wynoszą 22.414 zł. Z przemytem przytrzymano 195 osób, za nielegalne przekroczenie granicy — 26, za różne przestępstwa i wykroczenia — 42 osoby.

M. in. zajęto wyroby tytoniowe wartości 96 zł., spirytusowe — wart. 1.311 zł. solne — wart. 550 zł., oraz 4,8 kg. sacharyny wart. 337 zł.

PODZIĘKOWANIE

J. W. Panom; Nadinsp. Dunin-Wąsowiczowi, Kier. Pomorskiego I. O.; Kom. Łcsiowi z Małżonką, Asp. Pomaskiemu, Podoficerom Sztabu Pomorskiego I. O. i Podoficerom Sztabu I. G. Jasło, którzy brali udział w pogrzebie mego męża ś. p. st. przod. Patka Władysława i okazali pomoc, współczucie i słowa pociechy, składam w imieniu własnym i córki „Bóg zapłać”.

Anna Patkova

Jasło, woj. krakowskie

PODZIĘKOWANIE

Za liczne i serdeczne dowody współczucia, okazane nam z powodu niespodziewanego zgonu naszego męża i ojca ś. p. Teodora Kilińskiego, b. st. strażnika — składamy najserdeczniejsze „Bóg zapłać” J. W. Panom: Insp. Hałgasowi za okazaną pomoc, umożliwiającą pochowanie, Kom. Józefowi Abryszyńskiemu za ojcowskie zajęcie się pogrzebem, Gronu Oficerów Str. Gr. I. G. Leszno i Podoficerów Str. Gr. K-tu Jutrosin za złożone wieńce na trumnie mego ś. p. męża, Gronu Oficerów i Podoficerów Str. Gr. Sztabu Wielkopolskiego I. O., oraz krewnym i znajomym za oddanie ostatniej przysługi ś. p. Zmarłemu.

Antonina Kilińska z dziećmi.

Odpowiedzi Redakcji

(Redaguje nadkom. Wilk).

Przod. K. Koryciński, Ustroń. Kwotę, o której Pan wspomina, przekazaliśmy w swoim czasie naszemu Korespondentowi w Katowicach.

P. J. Portretów, o które Pan pyta, Administracja nie posiada

Strażnik gran. F. N. Przełożony od kierownika komisarjatu wzwyż może w pewnych wypadkach żądać, by strażnik nieżonaty stołował się we wspólnej kuchni placówki. Może to zająć zwłaszcza wtedy, gdy w siedzibie placówki brak jadłodajni, lub też gdy prowadzenie gospodarstw indywidualnych kosztowałoby za drogo. W takich wypadkach nawet taki szeregowy, który dla siebie znalazł obiady i t. p. gdzieindziej, może być zobowiązany do przystąpienia do wspólnej kuchni placówki, gdyby jego uchylanie się od tego miało się odbić ujemnie na możliwości prowadzenia kuchni dla innych szeregowych-kawalerów.

Zwracamy uwagę, że podobny przymus, podyktowany obowiązkiem solidarności koleżeńskiej, stosowany bywa często w kasynach wojskowych, w odniesieniu do nieżonatych oficerów i podoficerów.

St. przod. B. I. W obecnym stanie rzeczy Straż Graniczna nie posiada samoistnego prawa popierania oskarżeń przed sądami grodzkimi. Również wnoszenie doniesień karnych winno się odbywać zasadniczo za pośrednictwem właściwych władz (skarbowych, administracji ogólnej lub z jej ramienia P. P.).

Może natomiast oficer, lub szeregowy Str. Gr. występować wobec sądu w ciągu całego postępowania karnego, a więc i na rozprawie w charakterze pełnomocnika władzy skarbowej, do tego jednak wymagana jest poprzednia delegacja ze strony władzy skarbowej i zgoda władz służbowych Str. Gr.

Na rozszerzenie funkcji Str. Gr. w tym zakresie przez nadanie Str. Gr. uprawnienia samoistnego występowania wobec sądów i popierania oskarżeń nie pozwala zbyt szczypty stan osobowy. Teoretycznie rzecz biorąc, Str. Gran. mogłyby otrzymać te uprawnienia w zakresie przestępstw przeciw przepisom o granicach i celnym, bo żadna ustawa nie stoi temu na przeszkodzie.

Akwónys. 1) Służył Pan w W. P. mając lat 19 do 21 i to na terenie operacyjnym.

Od jakiego czasu liczy się Panu korzystniej służba w Straży Granicznej?

Z ogólnej ilości lat służby wojskowej i w Straży Granicznej trzeba odliczyć dwa lata na obowiązkową służbę wojskową i 5 lat na pięcioletni okres, czyli razem lat 7. Pozostała ilość lat liczy się w stosunku 16 miesięcy za 12-cie. Służba pełniona na terenie operacyjnym nie ma tu żadnego znaczenia. Dolicza się ją natomiast osobno.

2) Wnoszenie próśb o pożyczki oddłużeniowe jest już dozwolone.

Poparcie próśby zależy od uznania przełożonych, które opiera się na opinii proszącego i na warunkach jakie skłoniły go do wniesienia podania.

3) Czy strażnik może otrzymać pożyczkę oddłużeniową w kwocie 1,000 zł.?

Pożyczka oddłużeniowa nie może przekraczać 3-miesięcznego uposażenia i 1,000 zł. Wysokość pożyczki zależna jest zatem do pewnego stopnia od miesięcznego uposażenia, jakie strażnik otrzymuje.

Tabele ciągnień pożyczki inwestycyjnej można nabywać w Urzędzie Długów Państwa w Warszawie ul. Rymarska 1, w cenie 50 gr. za egzemplarz. Wobec braku miejsca Czaty tabel nie mogą zamieszczać.

Stały Czytelnik Czat 100. Pracował Pan jako zwykły pracownik kolejowy i opłacał składki do kasy chorych i na fundusz 1 racy.

Czy praca ta będzie zaliczona do emerytury?

Ponieważ nie podał Pan wyraźnie w jakim charakterze pełnił obowiązki, czy jako pracownik kontraktowy, czy zwyczajny dziennie płatny, przeto podajemy warunki zaliczenia do emerytury pracy zawodowej i kontraktowej, co da Panu możliwość zorientowania się.

„Praca zawodowa“ zalicza się do emerytury wówczas, gdy zaliczono czas tej pracy w myśl obowiązujących swego czasu ustaw do dodatku za wysługę lat (do szczebla uposażenia), przy czym zalicza się najwyżej tyle lat pracy zawodowej, ile posiada zainteresowany kalendarzowych lat państwowej służby polskiej, zaliczalnej do emerytury.

Ponieważ Panu najprawdopodobniej nie zaliczono tej pracy do wysługi lat (szczebla uposażenia), przeto zaliczenie pracy zawodowej mogłoby nastąpić za zgodą Min. Skarbu na wniosek Komendy Straży Granicznej.

„Praca kontraktowa“ w służbie państwowej wlicza się do emerytury, o ile nominacja na służbę stałą lub prowizoryczną, podlegającą normalnie zaliczeniu do emerytury, nastąpiła w czasie trwania pracy kontraktowej w służbie państwowej, lub bezpośrednio po ukończeniu tej pracy. O ile ta praca była pełniona przed 1.IV.1932 zaliczenie jej do emerytury może nastąpić dopiero po uiszczeniu opłaty emerytalnej, wynoszącej 8 proc. ostatnio pobieranego uposażenia służby czynnej.

Stały Czytelnik. 1) Czy strażnik sterany służbą może liczyć na dostanie się do leższej służby?

Spiawa ta jest stałą troską Komendy, jednak rozwiązanie jej napotyka na duże trudności, ze względu na małą ilość posad w innych działach administracji państwowej. W razie złożenia próśby o przeniesienie do innej służby, np. Kontroli Skarbowej lub P. K. O., Komenda Str. Gran. niewątpliwie poparłaby starania, biorąc pod uwagę długoletnią służbę Pana w Str. Gran.

2) Czy strażnik czujący się źle na zdrowiu może zwolnić się na własną prośbę z prawem do emerytury?

Tak, na podstawie zbadania stanu zdrowia przez komisję lekarską.

Postępowanie przy zwalnianiu się na własną prośbę chorego jest następujące:

Strażnik wnosi prośbę o zbadanie stanu zdrowia przez komisję lekarską i zależnie od orzeczenia komisji następuje przeniesienie go w stan spoczynku z prawem do zaopatrzenia emerytalnego.

O ile komisja lekarska uzna strażnika trwale niezdolnym do służby z powodu choroby nabytej bez własnej winy po wstąpieniu do służby, a posiada on co najmniej 5 lat nieprzerwanej służby państwowej, to zostaje on zwolniony ze służby z prawem do emerytury.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Żulińskiego 10 — Komenda Straży Granicznej.

Warunki prenumeraty: kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Adres dla korespondencji: Warszawa, Skrzynka poczt. Nr. 650.

Konto czechowe P. K. O. Nr. 2.223

Redaktor: FELIKS OLAS

Drukarnia Artystyczna, Nowy Świat 47, tel. 635-80